

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

12. An aliquando sit conveniens imponere pœnitentiam implendam per opus alias præceptum? Et an si Sacerdos imponat jejunium absolute, satisfaciat pœnitens per jejunium, per quod aliunde teneretur? Et ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

entre Confessores. Ita ille, & ante illum Filiucius tom. 1. tract. 8. c. 2. n. 37. & Fagundez pr. 2. lib. 9. cap. 3. num. 11. Henriquez lib. 5. de Penit. c. 2. n. 5. & Suarez tom. 4. disp. 38. sentent. 3. n. 2. qui citat Paludanum, Sotum, Victoriam, Ledefnam, & alios. Et ratio est, quia Sacerdos imponendo in tali pacto poenitentiam ligat, & soluit; ligat quidem, quatenus necessitatem huius poenitentiae imponit, non simpliciter, sed ad hunc finem, consequendi ex opere operato remissionem poenae per hoc Sacramentum: soluit autem, quatenus facienti talem poenitentiam, commutat poenam purgatorij in faciliorem poenam, quae per se, & sine virtute clavium necessaria esset. Vnde ex his colligitur pro praxi, vt optime obseruat Villalobos *ubi supra*, quod optimi Confessarii semper in abolutione deberent addere illa verba, *quidquid boni egeris, aut mali sustinueris, &c.* Ex his etiam inferitur eum Fagundez *ubi supra*, cap. 5. n. 1. quod non requiritur semper, vt Confessarius iniungat opus in particulari, sed sufficit si dicat, praesertim personis spiritualibus. Impono tibi poenitentia quidquid hodie, vel hac hebdomada, vel mense boni feceris.

Sup hoc latissime supra in Ref. 7. & in caeteris aliis Ref. & 65. eius prima not.

Sup hoc infra in Ref. 37. §. Nota quod. to. & in Ref. 45. Nota Pasqualigum.

3. Notandum est etiam hic obiter contra eundem Turrianum *dub. 3.* Vasquez, & Martinum Ledefnam, posse poenitentiam ex voluntate tamen Confessarii, & ex iusta causa per alium impleri, & suum effectum ex opere operato in eo, pro quo impletur, sortiri, quia hoc modo impletur semper intelligitur actus personalis poenitentis, quatenus ad illius petitionem, & preces fit, & vt sic potest esse suo modo pars Sacramenti suscepti, & hoc debet fieri à Confessario à principio, quando imposuit poenitentiam, & in actu confessionis. Et ita hanc sententiam docent Fagund. *prax. 2. lib. 9. c. 4. n. 12. & 13.* Filiuc. *ubi supra*, n. 58.

RESOL. XII.

An aliquando sit conueniens imponere poenitentiam implendam per opus alias preceptum?
 Et an, si Sacerdos imponat ieiunium absolute, satisfaciatur poenitens per ieiunium, per quod aliunde tenetur?
 Et quid, si Confessarius precipiat, vt in diebus festis dua Missa audiantur, vel quando elemosyna iniuncta sit, an intelligendum sit, Missam, quae in precepto est, & elemosynam quomodocumque factam, etiam comprehendere velle? Ex part. 3. tractat. 4. Resol 83; alias 84.

Sup hoc infra in Ref. 37. §. Notandum secundo.

§. 1. **D**idacus Nugnus in *addit. ad 3. p. q. 15. art. 1. disp. 2. concl. 2.* docet id non esse conueniens, & Confessorem imponentem talem poenitentiam peccare venialiter, si confessio sit de venialibus; & mortaliter, si confessio sit de mortalibus, & probat hanc opinionem tribus argumentis.

2. Sed contrariam sententiam prorsus tenendam esse existimo, quam aduersus Nugnum tenet nouissimè Turrianus de Penitent. *disput. 37. dub. 2.* Suarez, Vasquez, Henriquez, quibus ego addo Layman in *Theolog. moral. lib. 5. dub. 6. cap. 15. num. 10.* Villalobos in *summ. tom. 1. tractat. 8. cap. 2. num. 46.* Fagundez *pr. 2. lib. 9. cap. 5. num. 8.* Thomam à Iesu in *el Tribunal de la Consciencia, tract. 2. c. 2.* asserentes, posse hoc expedire vt saltem ex parte aliquid poenitentiae imponatur per opus preceptum implendum, considerata poenitentis dispositione, & infirmitate. Et certe cum opus precepti sit satisfactorium, atque aded possit per illud perfici Sacramentum, & opus eleuans vt sit satisfactio sacramentalis, non apparet quare non possit aliquando à Confessore iniungi iuste virtute clavium.

3. Notandum est tamen hic non debere imponi regulariter pro satisfactione sacramentali opera debita precepto aliquo. Vnde inferitur, quod si Sacerdos imponat ieiunium absolute, non satisfaciatur poenitens per ieiunium ad quod aliunde teneretur, mens enim, & intentio Sacerdotis in hoc casu est prescribere ieiunium plene liberum, nisi ex verbis Confessarii, vel rei circumstantis contrarium colligi possit. Puta si Confessarius precipiat, vt diebus festis dua Missa audiantur, intelligendus est, Missam, quae in precepto est, etiam comprehendere velle. Item si cui certa elemosyna iniuncta fuit, si satisfaciatur etiam, dando extremè indigenti. Cum enim casus iste extraordinarius sit, & raro contingens, non videtur Confessarius eum excludere voluisse, ne alioquin poenitens nimis fortasse grauetur duplicem elemosynam dando. Et sic docet Petrus Fay de *penit. in addit. ad 3. part. q. 15. art. 1. disp. 2. concl. 1.* Layman in *Theol. moral. lib. 5. tract. 6. c. 15. n. 10.* Coninch de *Sacram. disp. 10. dub. 8. n. 69.* & alij *ubi supra*, quidquid in contrarium asserat Sotus in *4. dist. 10. quae. 2. artic. 1. in fine*, vbi sic distinguit. Si obligatio faciendi elemosynam superuenit post confessionem, sufficit illa elemosyna ad implendam obligationem poenitentis; secus si antecessit. Sed hanc distinctionem merito impugnant Suarez, Turrianus, & Fagundez. Nam quid quaeo refert; quod obligatio antecedit, vel subsequatur.

RESOL. XIII.

An Confessarius possit imponere sub poenitentia, quod sacra Eucharistia non suscipiatur?
 Ex quo etiam deducitur, an expediat Praelatos Religionum priuare susceptione Eucharistiae suos subditos causa illos mortificandi; nec id expediat Confessarius erga suos poenitentes?
 Et docetur, quod Communiones, quae ex consuetudine praescriptae sunt fieri, potest Praelatus imperare; quae vero praescriptae non sunt, non possit iubere quia ad id, quod est super Regulam, non potest obligare.
 Etiamque notatur, quod sumptio Eucharistiae possit imponi sub poenitentia, sed eam acceptare non tenetur poenitens. Ex part. 3. tract. 4. Ref. 114. alias 115.

§. 1. **H**aec quaestio nostris temporibus fuit in Hispania inter viros doctos summo opere agitata, & affirmatiuum sententiam docuit Salazar *tract. de frequent. commun. cap. 14. §. 1.* vbi sic asserit. *El sentimiento de la Iglesia vniversal es y ha sido siempre, que el Confessor puede imponer por penitencia la dilacion de la Comunión si ay iustas causas para ello, y que muchas vezes la suele auer. No puedo citar por esta sentencia ninguno en particular, porque nadie la ha tratado en terminos; & post multas rationes, quas adducit, tandem sic concludit. Se collige claramente que aunque en la especulacion podamos tener diuersos paraceros, però en quanto à la pratica todos hemos de conuenir en que el penitente à quien su Confessor le mandare en penitencia de sus culpas, que no conuulgue, siempre estara obligado à obedecerle. Porque el dicho Confessor para dar la penitencia es superior, y la que le impone es siguiendo opinion probable, y assi aunque para las escuelas sea este punto de controuersia de argumento y disputas, para los poenitentes, no es materia de duda ni consultacion. Ita ille.*

2. Sed his non obstantibus contrariam sententiam docet Sancius in *selectis, disputat. 33. per totam*, quia cessatio operis virtutis nullius est entitatis, nec penalitatis materialis requiritur ad Sacramentum, & consequen